

ת"פ 14571/09/17 - מדינת ישראל נגד מוחמד פרוגה

בית משפט השלום בראשון לציון
ת"פ 14571-09-17 מדינת ישראל נ' פרוגה

בפני
בעניין: כבוד השופט עמית מיכלס
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
מוחמד פרוגה

הנאשם

גזר דין

רקע ועובדות כתב האישום

1. הנאשם הורשע, על יסוד הודאתו ובמסגרת הסדר דיוני, בכתב אישום מתוקן בעבירות הבאות: ארבע עבירות של גניבת רכב בצוותא, לפי סעיף 413ב בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: החוק); עבירה של סיוע לגניבת כלי רכב, לפי סעיפים 413ב ו-31 לחוק; שתי עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499(א)(1) לחוק; עבירה של נהיגה ללא רישיון רכב, לפי סעיף 2 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א-1961 (להלן: הפקודה); שתי עבירות של נהיגה ברכב ללא ביטוח, לפי סעיף 2א לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש] תש"ל-1970; עבירה של נהיגה פוזת של רכב לפי סעיף 338(א)(1) לחוק; ועבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה לפי סעיף 10א לפקודה.

2. על פי עובדות האישום הראשון בכתב האישום המתוקן, קשר הנאשם קשר במהלך חודש אוגוסט 2017 עם תושבי האזור יזן יוסף ומאזן עטא (להלן: יזן ומאזן) ועם אחמד סעדי, אפנאן דרוויש והאלה ברייה (להלן: סעדי, אפנאן והאלה), עמם הייתה לו היכרות מוקדמת, על מנת לגנוב כלי רכב משטחי מדינת ישראל ולהעבירם לשטחי האזור תמורת תשלום.

במסגרת הקשר ולשם קידומו בתאריך 15.8.17 אסף סעדי את הנאשם ואדם נוסף והסיעם לחיפה, וכן אספו האלה ואפנאן את יזן ועימאד מטייבה והסיעום לחיפה. בין השעה 5:28 לבין השעה 06:00, התפרצו יזן ועימאד לרכב צה"לי מסוג סיטרואן ברלינגו שמספרו 5920164 בשימוש מר אוהד אורבך (להלן: מתלון 1) וגנבו אותו.

בין השעה 5:28 לבין השעה 06:30, התפרצו יזן ועימאד לרכב מסוג סיטרואן ברלינגו שמספרו 8741678 בבעלות מר דוד פלגי (להלן: מתלון 2) וגנבו אותו.

בין השעה 05:28 לבין השעה 09:20, התפרצו יזן ועימאד לרכב מסוג פולקסווגן גולף שמספרו 3579664 בבעלות מר אייל אפל (להלן: מתלון 3) וגנבו אותו.

באותה עת המתינו האלה ואפנאן בחורשה הממוקמת סמוך לרחוב אבא חושי בחיפה, עד אשר הגיעו למקום סעדי, הנאשם, יזן ועימאד ברכו של סעדי.

לאחר גניבת כלי הרכב ולפני השעה 09:20 נהגו יזן, הנאשם ועימאד כל אחד ברכב גנוב של המתלוננים 1-3 דרך רחוב אבא חושי בחיפה לכביש 6 דרום, שער אפרים ומחסום תאנים לכיוון שטחי האזור. בראש השיירה נהג סעדי ברכב מסוג מזדה לנטיס, ואחריו האלה ואפנאן.

3. האישום השני נמחק במסגרת תיקון כתב האישום. על פי עובדות האישום השלישי, במסגרת הקשר ולשם קידומו, בתאריך 16.8.17 בסמוך לשעה 21:00 נכנס מאזן לישראל שלא כדין ברכב הסעות של פועלים, והגיע לכיכר יונס בטיבה. הנאשם, יחד עם סעדי, אסף את מאזן והסיעו לאתר בנייה, שם לן מאזן בלילה. למחרת, אספו האלה ואפנאן את יזן ועימאד מטיבה והסיעו לרחוב גולדמן נחום בחיפה.

לפני השעה 07:00 ברחוב יקינתון 1 בחיפה התפרצו יזן ועימאד לרכב מסוג סיטרואן ברלינגו שמספרו 8238330 בבעלות עיריית טירת הכרמל ובשימוש מר שמואל קטוני (להלן: המתלונן 4) וגנבו אותו.

בהמשך סייע הנאשם לגניבת רכב נוסף מסוג סיטרואן ברלינגו שמספרו 6680113.

לאחר גניבת כלי הרכב ולפני השעה 07:30, נסעו האלה, אפנאן ויזן לתחנת "סונול" בשדרות אבא חושי 111 בחיפה. סעדי אסף את הנאשם ואת מאזן והסיעם לנקודת מפגש עם יזן, עימאד, האלה ואפנאן, שם הניע יזן את כלי הרכב הגנובים והנאשם ומאזן נסעו כל אחד ברכב גנוב אחר לכיוון שטחי האזור. בראש השיירה נסע סעדי ברכב מסוג מזדה לנטיס.

משהבחינו שוטרים בשיירה ודלקו אחריהם בהשמיעם סירנה, התפצלו הנאשם ומאזן לכיוונים שונים, והנאשם נהג באופן פרוץ ומסוכן שסיכן את המשתמשים בדרך - נהג בין נתיבים ובין כלי רכב במהירות שאינה תואמת את תנאי הדרך, נכנס לנתיב תחבורה ציבורית מסומן, ולא שמר מרחק מכלי רכב שנסעו בכביש 2 כחוק.

במהלך הנסיעה התנגש הנאשם במונית שירות שמספרה 91-497-24, שבה ישבו נוסעים, ובכלי רכב נוספים שנסעו בסמיכות, פצע את נוסעי המונית וכלי הרכב הנוספים במידות פגיעה שונות, והם פונו לבית החולים לניאדו ומאיר. נוסף על כך גרם הנאשם לנזק למונית השירות ולכלי הרכב. הנאשם נחבל בגופו ופונה מחוסר הכרה לבית החולים.

תסקיר שירות המבחן

4. במסגרת ההסדר הדיני ובשים לב לגילו של הנאשם, הופנה הנאשם לשירות המבחן לצורך הכנת תסקיר לעונש, והוגשו בעניינו שלושה תסקירים.

מתסקירי שירות המבחן עולה שהנאשם התרועע עובר לביצוע העבירות עם חברה שולית מתוך צורך בעשיית רווחים מהירים להשגת עצמאות כלכלית ומתוך לחץ מצד אביו להשתתף בהוצאות המשפחה ולתמוך כספית בחתונת אחיו. הנאשם הינו רווק בן 21 והוא השלישי מבין חמישה אחים, שתפקודם תואר כנורמטיבי. בעקבות התאונה שעבר במהלך האירוע, התאשפז הנאשם בבית החולים במשך כשבועיים, לאחר שנפגע בראשו ובגבו, התנייד בעזרת כיסא גלגלים,

עמוד 2

היום מתנייד בעזרת קב"ים. טרם ביצוע העבירות עבד הנאשם כארבעה חודשים במוסך בנתניה. מאז מעצרו בתיק זה הנאשם אינו עובד, והוא מצוי למעלה משנה בתנאים מגבילים. עוד עולה מהתסקיר שהנאשם משתמש בסמים, לדבריו לצורך שיכון כאבים. חרף נכונות מילולית מצדו לחדול משימוש בסם, העידו בדיקות שכן שביצע על המשך שימוש בסם מסוג חשיש. החל מיום 16.1.19 שולב הנאשם בקבוצה טיפולית המיועדת לצעירים עוברי חוק, אולם לא השתתף בה באופן סדיר. מחלק מהמפגשים נעדר, ולאחרים איחר, תוך ששב והפר את כללי המסגרת בהמשיכו להשתמש בסם, אף שהוזהר לחדול מכך הן על ידי שירות המבחן והן על ידי המשפט. נוכח התנהגות הנאשם, הופסקה ביום 13.3.19 השתתפותו בקבוצה הטיפולית. לבדיקות שכן שנקבעו עבורו בחודשים מרץ ואפריל 2019 לא התייצב הנאשם, ואף ניתק קשר עם שירות המבחן.

5. נוסף על כך, התרשמה קצינת המבחן מכך שההליך המשפטי אינו מהווה גורם מרתיע ומפחית סיכון עבור הנאשם. בתסקיר צוינו גורמי הסיכון להישנות עבירות ובהם שיתוף פעולה בעייתי עם שירות המבחן שהתבטא באי התייצבות לבדיקות שכן ואי זמינות לקשר, שימוש בחומרים פסיכו-אקטיביים ופנייה לכך בעתות לחץ ומשבר, ביצוע העבירות בעת שתלוי נגדו מאסר מותנה (בעבירות התעבורה), קושי בוויסות דחפים, חומרת העבירות והשלכותיהן.

כגורמי סיכוי צוין שהנאשם נעדר הרשעות פליליות קודמות, בעבר גילה יציבות במסגרות המקובלות ואחריות לתפקידים, בעל יכולת להבעה עצמית ולהתבוננות פנימית, קבלת אחריות על מעשיו והבעת מוטיבציה מילולית לבחון את התנהגותו הבעייתית, וכן השתלבותו והתמדתו בטיפול במסגרת המעצר.

טיעוני הצדדים לעונש

6. ב"כ המאשימה הגישה את המאסר המותנה התלוי ועומד נגד הנאשם בתיק תעבורה, שמפאת תקלה לא הוכנס עדיין לרישום הפלילי או התעבורתי של הנאשם. עוד הפנתה לנסיבות ביצוע העבירה, מהן עולה שהנאשם לא התפרץ בפועל לכלי הרכב השונים, אלא הורשע בעבירות הרכוש מכוח דיני השותפות כמבצע בצוותא. לצד זאת ציינה את תרומתו להשלמת העבירות ואת חלקו בהובלת אחד מכלי הרכב הגנובים. דמה שעיקר טיעוני המאשימה התמקדו בעניין זה, שכן במהלך הנהיגה גרם הנאשם לתאונת דרכים קשה, שפגעה באזרחים חפים משפע, ובמהלכה נפגע הנאשם באופן קשה, לאחריה הורדם והונשם במשך כשבועיים.

עוד הפנתה לערכים המוגנים שנפגעו, בהם פגע הנאשם הלכה למעשה. בהתייחס למדיניות הענישה הנוהגת, ציינה שמתחם הענישה שנקבע לגניבת כלי רכב בודד נע בין 12 ל-24 חודשי מאסר. בהתייחס לשותפיו של הנאשם לביצוע העבירות, ציינה שעל הנאשם יזן, שהינו אחד משני העבריינים המרכזיים שפרצו בפועל לכלי הרכב, שהורשע בגניבתם של 7 כלי רכב, הוטל עונש מאסר של 42 חודשי מאסר בפועל, חרף העובדה שמדובר בנאשם צעיר ונעדר עבר פלילי. עוד הפנתה לעונש שנגזר על שותפה אחרת בחבורה, אפנאן דרוויש, שהורשעה אף היא, על יסוד הודאתה בגניבתם של 7 כלי רכב, עליה הוטל עונש של 22 חודשי מאסר, זאת לאחר שעברה הליך שיקום, ולאחר שנקבע שהעונש חורג ממתחמי הענישה המקובלים.

הנאשם לא ניצל את ההזדמנות להשתקם, ולא שיתף פעולה עם שירות המבחן.

ב"כ המאשימה עתרה לקבוע מתחם כולל אחד על כל העבירות, שינוע בין 45 ל-55 חודשי מאסר בפועל. בשים לב לאמור ביקשה להחמיר עם הנאשם ולגזור עליו עונש של 50 חודשי מאסר בפועל והפעלת התנאי. עוד ביקשה לגזור על הנאשם פיצוי בסך 1,000 ₪ לכל אחד מבעלי כלי הרכב, וכן פיצוי לכל אחד מהאזרחים שנפגעו.

7. ב"כ הנאשם הסכים שהעבירות אותן עבר הנאשם אכן חמורות, הן בהיבט הפלילי והן בהיבט הציבורי. עם זאת ציין שהנאשם צעיר נעדר עבר פלילי, שנקלע ל"חברותא" של גנבי כלי רכב, כאשר הרוח החיה בביצוע העבירות היו יזן וצאלח. אשר לפגיעה בכלי הרכב, טען שלא ניתן לדעת מעובדות כתב האישום את עוצמת הפגיעה, שכן לא הוצג ולו מסמך אחד המוכיח את הנזק הפיזי לכלי הרכב, או את הפגיעה במי מהאזרחים שנפגעו. הנאשם הודה בכתב האישום כמו שהוא, ועל כן לא ניתן לטעון עתה דבר בעניין זה, מעבר לנתונים המופיעים בכתב האישום.

גם ב"כ הנאשם ציין את מצבו הרפואי לאחר התאונה, וטען שהנאשם נפגע הם מבחינה נוירולוגית והן מבחינה אורטופדית, כך שכיום הוא מסתייע בקביים. עוד טען שסביר שהפגיעות שנגרמו לו ילוו אותו גם בהמשך חייו. לדבריו הנאשם סובל עקב הפגיעה, וזו הסיבה לכך שהוא משתמש בסמים, כפי שעלה מתסקירי שירות המבחן. לדברי ב"כ הנאשם, המתחם העונשי לא יכול להיות גבוה מזה שהוטל על שותפיו של הנאשם, ולפיכך עתר לקביעת מתחם עונשי שנע בין 9 ל-18 חודשי מאסר על כל העבירות ביחד.

8. הנאשם ניצל את זכות המילה האחרונה, הביע חרטה וטען שמדובר בפעם הראשונה ש"קורה לו" דבר כזה, כאשר "כל החיים אני בסדר גמור".

קביעת מתחם העונש ההולם

9. קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם נעשית בהתאם לעיקרון המנחה בענישה, היינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמתו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. לשם קביעת מתחם הענישה ההולם, בהתאם לעקרון ההלימה, יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

10. טרם נפנה לבחון את כל אלו, יש לקבוע תחילה האם מעשי הנאשם מהווים מעשה אחד או שמא מספר עבירות נפרדות. בשים לב לאמות המידה שנקבעו בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014), ולאינטרסים הקנייניים של כל אחד מבעלי כלי הרכב, אני סבור שאין מקום לקבוע מתחם עונשי כולל, ויש לקבוע מתחם נפרד לכל אחת מעבירות גניבת הרכב. לצד זאת אציין, כפי שצינתי כבר בעבר, שגם אם היה נקבע שאכן מדובר באירוע עברייני אחד, לא היה בכך כדי לסייע לנאשם, שכן ממילא גם בקביעת העונש על אירוע אחד היה מקום להתחשב במספר המעשים העברייניים, זאת בשל העובדה ש"לעיתים, העובדה שהאירוע כולל כמה מעשים יכולה לשוות לו מידה נוספת של חומרה" [ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014), פסקה 10 לפסק דינה של השופטת ד' ברק-ארז; כן ראו: ע"פ 2454/18 עזרא שיינברג נ' מדינת ישראל (2.12.2018) פסקה 20 לפסק דינו של השופט ע. פוגלמן]. זאת ועוד, מעשי העבירה אותן ביצע נאשם 1 נפרדים זה מזה, לא רק לפי המבחן הצורני-עובדתי, אלא גם לפי מבחן הערך החברתי המוגן. לפיכך, "יש לתת ביטוי הולם לעובדה זו בגזר הדין גם אם רואים בכולם אירוע אחד לצורך קביעת מתחם

העונש ההולם". באופן זה, היה מגיע מתחם העונש ההולם לאזור המתחם לו עתרה המאשימה.

11. הערכים המוגנים בהם פגע הנאשם הינם זכותו של אדם לשמירה על רכשו. כן פגע הנאשם בתחושת הביטחון, הן של האזרחים שכלי הרכב שלהם נגנבו, והן של ציבור הנהגים, המשתמשים בדרכים הציבוריות מתוך ידיעה שהנהגים הנהגים בסמוך אליהם מורשים לנהיגה ונוהגים כחוק.

12. בע"פ 11194/05 עטיה אבו סבית נ' מדינת ישראל (15.5.2006) התייחס השופט א. רובינשטיין לעבירת גניבת כלי רכב כאל מכת מדינה בקבעו (פסקה ג').

"למרבה הצער, תופעת גניבות הרכב טרם נעקרה מהשורש, ומכת המדינה שאליה נדרש בית משפט זה לפני בדיוק עשור (פסק דין בע"פ 5724/95 ניתן ב-12.5.96), כמעט שהפכה לעשר מכות; היא ממשיכה לנגוס ברכושם של רבים, ופגיעתה רעה כלכלית ואנושית. המעט שבידי בית המשפט לעשות הוא לחזק את ידם של בתי המשפט הדיוניים בראייה מחמירה של העבירות הכרוכות בכך."

[לדברים ברוח זו ראו גם: רע"פ 11841/04 חאפז קרינאווי נ' מדינת ישראל (18.1.05) ורע"פ 129/99 מוחמד עאזם נ' מדינת ישראל (18.1.99)].

13. בהקשר של דיני המעצרים, תיאר השופט י. עמית את הפגיעה הנגרמת כתוצאה מביצוע עבירות רכוש באופן הבא, [בש"פ 45/10 פאדי מסארוה נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (8.1.2010)]:

"כשלעצמי, אני מתקשה לקבל את הטענה כי בכל מקרה של עבירת רכוש יחידה או עבירת רכוש לא מתוכננת, לא קמה עילת מעצר. יש בגישה זו כדי לעודד בעקיפין ריבוי עבירות, שהרי כל שרשרת עבירות מתחילה בעבירה הראשונה, שמא יאמר העבריין לעצמו כי אין סיכון שייעצר ב"מכה" הראשונה. "פתאום קם אדם בבוקר ומוצא..." שמכוניתו חלפה עם הרוח, או במקרה הטוב, נפרצה ותכולתה נשדדה. חוזר אדם לביתו בסוף עמל יומו ומוצא כי מאן דהוא חדר לפרטיותו ונטל את רכשו ואת חפציו שאותם צבר בזיעת אפו ומיטב כספו. מי ימוד את עוגמת הנפש, הרוגז וחסרון הכיס שנגרמו למי שנפגע מאותן עבירות רכוש, שדומה כי ליבנו גס בהן, והסטטיסטיקה של העבירות הלא מפוענחות בתחום זה מדברת בעד עצמה. אין לראות בעבירות רכוש, כמו התפרצות לדירה או גניבת רכב, גזירת גורל שאין לה מענה בחוק ובפסיקה."

14. דברים נכוחים אלו יפים אף לענייננו מכוח כלל של קל וחומר, בשים לב לכך שמדובר בעבירת רכוש מתוכננת ומאורגנת היטב, מרובת משתתפים ותפקידים, שכל אחד מחברי הקבוצה תרם את תרומתו הייחודית להצלחת המטרה הכללית - גניבת מספר כלי רכב במקביל והעברתם לשטחי הרשות.

גניבות כלי רכב גורמות לפגיעה כלכלית קשה, הן לבעל הרכב, והן לציבור הרחב ולמשק בכלל, לאור הגדלת פרמיות הביטוח והדרישה לשדרוג אמצעי המיגון. לאלה יש להוסיף את עגמת הנפש הנגרמת לקורבן העבירה, ועל השינוי בשגרת יומו לאחר הגניבה, כאשר הוא נדרש להתפנות מכל עיסוקיו על מנת לטפל באירוע הביטוח ולאתר רכב חדש.

לא בכדי יוחד פרק נפרד לעבירות רכוש שעניינן פגיעה בכלי רכב, ולצדן נקבעו עונשי מאסר ממושכים של עד 7 שנות מאסר.

15. על כל אלו יש להוסיף את הפגיעה באזרחים התמימים כתוצאה מנהיגות הפוחזת של הנאשם, ואת הנזק שנגרם לאחד מכלי הרכב. הנאשם נהג ברכב מבלי שהוציא רישיון נהיגה אי פעם, ללא רישיון רכב וללא ביטוח, באופן פרוץ ומסוכן, ובכך סיכן את ציבור הנהגים במידה רבה. הנאשם לא ציית לשוטרים שדלקו אחריו, ניסה להימלט מהם, תוך שנכנס לנתיב תחבורה ציבורי, עבר נתיבים באופן מסוכן, ופגע בכלי רכב נוסעים ובנוסעיהם.

ניתן לסכם ולומר שאך בנס לא הסתיים האירוע בצורה טראגית יותר.

16. בית המשפט העליון עמד לא אחת על חומרתן של עבירות סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה אגב התעלמות מהוראות שוטרים לעצור, וקבע שהענישה בגין עבירות אלה חייבת להיות משמעותית ומרתיעה על מנת להילחם בתופעה ולהגן על חיי הנוסעים בכביש והמשתמשים בדרך [ע"פ 416/14, פלוני נ' מדינת ישראל (20.10.2014)].

בע"פ 6757/11 עלי סעדיין נ' מדינת ישראל (16.10.2012), קבע השופט (כתוארו אז) ס. ג'ובראן:

"תופעת ה"מרדפים" בכביש הפכה זה מכבר למכת מדינה של ממש ויש להילחם בה מלחמת חורמה במטרה להגן על הנוסעים בכביש ועל כלל המשתמשים בדרך..."

בע"פ 7798/08 מדינת ישראל נ' שביקוב, פסקה 3 (22.1.2009), קבע השופט א. א. לוי:

"...אנו עדים בשנים האחרונות לתופעה חמורה נוספת ששוב אינה נחלתם של יחידים. נהגים שנדרשים על ידי שוטרים לעצור, אם לבדיקה שגרתית או כתוצאה מביצוע עבירת תעבורה, נמלטים בנסיעה מהירה וכתוצאה מכך מתפתח מרדף בו מסכנים הרודפים, הנרדף ואזרחים תמימים את חייהם. נוכח מציאות קשה זו נדרשו בתי המשפט להרים את תרומתם לביעור תופעה זו, בה כרוכים לא רק סכנה לכלל, אלא גם זלזול מופגן בחוק ובאלה ששוקדים על אכיפתו."

בע"פ 2079/06, אוסמה אבו עזא נ' מדינת ישראל (7.6.2006), התייחס השופט א. א. לוי למדיניות הענישה בעבירה זו ביחס לעבריינים צעירים, נעדרי עבר פלילי:

"לא נעלמה מעינינו העובדה כי מדובר באדם צעיר, חסר הרשעות בפלילים. ברם, שעת חירום

היא בדרכים, הואיל וכמעט בכל יום מצטרפות משפחות רבות למעגל השכול שנגרם בעטייה של נהיגה רשלנית. בנסיבות אלו, כשבתוכנו מסתובבים לא מעטים המעלים, ומדעת, את רף הסיכון בכבישים לשיאים שלא ידענו כמותם, מצווה בית המשפט להחמיר בענישה כדי לתרום את תרומתו לביעורו של נגע זה (השוו ע"פ 2410/04 מדינת ישראל נ' סלמאן אבולקיעאן, לא פורסם; ע"פ 3383/05 אלעסם אנוואר נ' מדינת ישראל, לא פורסם; ע"פ 217/04 חאפז אלקורעאן נ' מדינת ישראל, לא פורסם).

בע"פ 217/04 אלקורעאן נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (29.6.2005), השווה הנשיא א. ברק אדם הנוהג בצורה מסוכנת ברכב, לאדם המיידה אבנים:

"אין הבדל מהותי בין אדם הזורק אבנים על מכונית הנוסעת בכביש לבין אדם הנוסע בפראות תוך שהוא מסכן באופן מיידי וממשי את יתר המשתמשים בדרך. אלה ואלה מסכנים את חיי האנשים בנתיב התעבורה".

ער אני לכך שחלק מהאמירות שהובאו נכתבו ביחס לעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, לפי סעיף 332 לחוק, שהינה עבירה חמורה בהרבה מעבירה של נהיגה פוזחת של רכב, אולם רוחם יפה בשינויים המחויבים גם לענייננו, בפרט כאשר אופן הנהיגה ומידת הסיכון שנשקפה במקרה זה ממעשיו של הנאשם נשקה לרף העליון של העבירה.

נסיבות הקשורות לביצוע העבירות

17. במסגרת בחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, נתתי דעתי לנזק שנגרם לכלי הרכב הגנוב בפועל ולכך שכלי הרכב לא הושבו לבעליהם; לנזק החמור שהיה עלול להיגרם מביצוע העבירה למשתמשי הדרך; לעובדה שהסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה הינן סיבות כלכליות; לכך שביכולתו של הנאשם היה להימנע מביצוע העבירה בכל רגע נתון, גם לאחר שלב קשירת הקשר, זאת בשים לב לפרק הזמן שחלף בין מועד התכנון למועד הביצוע בפועל. לפיכך, הבחירה אם לבצע את עבירות גניבת כלי הרכב הייתה נתונה בידי הנאשם. גם בנוגע לביצוע עבירת הנהיגה הפוזחת בכלי רכב, יכול היה הנאשם להישמע להוראות המשטרה ולעצור את כלי הרכב בשלב מוקדם.

גניבת כלי הרכב בוצעה באופן מתוכנן, בצוותא, על רקע קשירת קשר, ותוך שיתוף אחרים, חלקם תושבי האזור, המומחים בפריצת כלי רכב. עם זאת, דומה שחלקם של האחרים גדול מחלקו של הנאשם, בהיותם הכוח המניע, היוזמים והרוח החיה מאחורי העבירות. דברים אלו יש לקחת בעירבון מוגבל, שכן הנאשם לא "הובא" למקום באופן פתאומי ולא רצוני, אלא היה שותף מלא לשלבים המוקדמים של העבירה.

עוד יש לתת את הדעת לכך שהנאשם נהג בעצמו באחד מכלי הרכב הגנובים, להבדיל משתי הנאשמות אפנאן והאלא.

אשר לנזק שנגרם בפועל, הרי שכתב האישום אינו מפרט את הפגיעות המדויקות שנגרמו לכלי הרכב או לגופם של הנפגעים. לצד זאת, מפרט כתב האישום את העובדה שהנאשם לא שמר על מרחק במהלך הנהיגה, התנגש במונית שירות שפרטיה צוינו ובכלי רכב נוספים שנסעו בסמיכות. עוד צוין שהנוסעים בכלי הרכב פונו לבתי החולים, אולם לא

פורט מצבם.

מדיניות הענישה הנוהגת

18. מבדיקת מדיניות הענישה הנוהגת עולה קשת ענישה עצומה, הנעה ממספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות במקרים של גניבות פשוטות של כלי רכב בודד (על פי רוב אופנוע) של נאשם יחיד, ועד לעונש של מאסר בפועל לתקופות משמעותיות ביותר, במקרים של גניבות מספר כלי רכב, על ידי מספר עבריינים שחברו יחד לצורך ביצוע משימה זו.

א. ברע"פ 1052/17 מחמד ג'ברין נ' מדינת ישראל (12.03.2017), נדחה ערעורו של נאשם שהורשע, על יסוד הודאתו, בעבירה של גניבת רכב ונהיגה ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח, בנסיבות בהן נכנס לאולם אירועים, נטל מפתחות רכבו של המתלונן, יצא מהאולם וגנב את הרכב, שהוחזר לבעליו לאחר שהנאשם נתפס על ידי שוטר. הנאשם בן 20, רווק, ללא הרשעות קודמות. על הנאשם נגזר עונש של 4 חודשי מאסר בעבודות שירות ועונשים נלווים. ערעור המדינה על קולת העונש התקבל, ועונשו הועמד על ידי בית המשפט המחוזי מרכז-לוד על 8 חודשי מאסר לריצוי בפועל. עונש זה אושר על ידי בית המשפט העליון.

נסיבות אותו מקרה קלות מנסיבות המקרה שלפני, שכן שם מדובר בו בעבירה יחידה שביצע לבדו, ללא התארגנות מוקדמת עם מעורבים נוספים.

ב. בע"פ 7163/13 אחמד כסוואני נ' מדינת ישראל (3.8.2014), בית המשפט העליון דחה ערעורו של נאשם שהורשע על יסוד הודאתו בשתי עבירות של גניבת רכב ובשלוש עבירות של סיוע לגניבת רכב. בית המשפט העליון אישר מתחם ענישה של 12 עד 30 חודשי מאסר לכל עבירה, ומתחם עונשי מקל יותר שנע בין 8 ל-24 חודשי מאסר לכל עבירה, למעורבים אחרים שחלקם בביצוען ובתכנון של העבירות היה פחות משמעותי.

נסיבותיו החמורות של אותו מקרה, דומות למקרה שלפנינו.

על הנאשם, נעדר עבר פלילי, הושת עונש מאסר בפועל למשך 4 שנים לצד ענישה נלווית.

ג. בעפ"ג (מרכז-לוד) 21707-01-17 מדינת ישראל נ' אימן אפגאני (07.05.2017), נדחה ערעורו של נאשם בן 23 ללא עבר פלילי, שהורשע על יסוד הודאתו בגניבת רכב ונהיגה בו ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח, כאשר קיבל לידיו מאדם אחר מפתח רזרבי של מיניבוס שהיה שמור בכספת החברה. הנאשם נידון ל-5 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות לצד עונשים נלווים.

ד. בעפ"ג (י-ם) 17725-07-16 פאדי שוויקי נ' מדינת ישראל (11.05.2017) אושרו עונשי מאסר של 5 ו-6 חודשי מאסר בפועל שנגזרו על שני אחים בני 31 ו-25 שגנבו אופנוע ומכרו אותו. שני האחים הודו במיוחס

להם ולשניהם הרשעה קודמת אחת.

ה. בת"פ (י-ם) 45417-01-13 מדינת ישראל נ' פואד מגאהד (23.09.2014), הורשע נאשם בן 25 ללא עבר פלילי, על יסוד הודאתו שניתנה במסגרת הסדר דיוני, בעבירות של גניבת רכב, נהיגה ללא רישיון ונהיגה ללא ביטוח. על הנאשם הושת עונש של 10 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים.

ו. בע"פ 4836/11 מוראד חמאד נ' מדינת ישראל (11.01.2012), נדחה ערעורו של נאשם צעיר, בעל עבר פלילי קל אשר הורשע, על יסוד הודאתו, בעבירות של גניבת רכב, מעשה פזיזות ורשלנות, החזקת מכשירי פריצה והפרעה לשוטר במילוי תפקידו, ונידון ל- 14 חודשי מאסר.

ז. בעפ"ג (ת"א-יפו) 37710-05-16 מדינת ישראל נ' תיסיר אזגילה (14.09.2016), התקבל ערעור המדינה על קולת עונשו של נאשם שהורשע, על יסוד הודאתו, בעבירה של גניבת רכב ביחד עם אחר. באותו מקרה נקבע מתחם עונשי שנע בין 8-18 חודשי מאסר, זאת חלף מתחם מקל יותר שנקבע על ידי בית משפט השלום.

ח. בעפ"ג (י-ם) 24052-12-15 מוסטפא סלאיימה נ' מדינת ישראל (17.05.2016), נדחה ערעור הנאשם על גזר דינו של בית משפט השלום שהשית עליו עונש של 8 חודשי מאסר וענישה נלווית. הנאשם הודה במסגרת הסדר דיוני בעבירות של גניבת רכב, נהיגה בפזיזות ורשלנות, הפרעה לשוטר ונהיגה ללא רישיון. במסגרת פסק הדין אושר מתחם ענישה של 8-24 חודשי מאסר. הנאשם כבן 20, נעדר עבר פלילי.

ט. בעפ"ג (ת"א-יפו) 42501-03-14 מדינת ישראל נ' נתשה (30.6.2014) (לא פורסם), קבע בית המשפט המחוזי מתחם ענישה הנע בין 12-24 חודשי מאסר ביחס לעבירה של גניבת רכב, בנסיבות בהן קדם למעשה תכנון מוקדם ושימוש במחשב רכב לצורך ביצוע הגניבה. נסיבותיו החמורות של אותו מקרה דומות למקרה הנדון לפני.

י. בת"פ (מרכז-לוד) 56404-06-13 מדינת ישראל נ' אזברגה ואח' (12.1.2015), נקבע מתחם עונשי הנע בין 12 ל-18 חודשי מאסר לנאשם שהורשע בביצוע עבירה של גניבת רכב בצוותא באירוע יחיד, ולאחריה בעבירות סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה ציבורי תוך נהיגה ללא רישיון וללא ביטוח. לנאשם 1 עבר פלילי נקי ושתי הרשעות בעבירות תעבורה. באותו מקרה לא היה מדובר בריבוי עבירות של גניבת כלי רכב ובריבוי מעורבים בביצוע העבירות כבמקרה שלפנינו. בע"פ 425/15 אזברגה ואח' נ' מדינת ישראל (12.1.2016), הוקל מעט עונשם של שני הנאשמים והועמד על 43 ו-36 חודשי מאסר.

יא. בת"פ (רמלה) 27176-08-17 מדינת ישראל נ' שריף עבדאלגווד ואח' (28.10.2018), גזר דין שעדין איננו חלוט, נקבע מתחם ענישה הנע בין שנה ל-3 שנות מאסר לגנב רכב שהיה חלק מחבורה שגנבה 3 כלי רכב, ומתחם ענישה הנע בין 8 ל-18 חודשי מאסר על אירוע בודד של גניבת רכב. על הנאשמים המרכזיים נגזרו

עונשי מאסר שנעו בין 42 ל-98 חודשי מאסר בפועל, קנסות כספיים של עד 100,000 ₪ וענישה נלווית.

יב. בעפ"ג (מרכז-לוד) 61853-01-13 מואמן דעמה נ' מדינת ישראל (7.4.2013), נדחה ערעורו של נאשם שהורשע על יסוד הודאתו בביצוע עבירה של גניבת כלי רכב, נהיגה פוחזת ברכב, הפרעה לשוטור וכניסה לישראל שלא כחוק, ונגזרו עליו 15 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית.

19. כפי שנקבע בחוק ובפסיקה, על מתחם העונש ההולם לשקף את מעשה העבירה בנסיבותיו. בנסיבות המקרה דנן אני קובע כי מתחם הענישה ההולם בכל הנוגע לעבירת גניבת הרכב בצוותא, כאשר גניבת כלי הרכב היא תולדה של קשר עברייני ותכנון מוקדם, ובשעה שלכל אחד מהעבריינים חלק בהגשמת המטרה העבריינית, נע בין 12 ל-24 חודשי מאסר לכל עבירה.

אשר לעבירות של נהיגה פוחזת של רכב, נהיגה ללא ביטוח, ללא רישיון נהיגה וללא רישיון רכב, מתחם העונש הינו רחב ביותר ותלוי בין היתר ברמת הסיכון שנשקפה מהדרך בה נהג העברייני, לנזק שנגרם בפועל ולפוטנציאל הנזק. בנסיבות המקרה שלפני, אני קובע מתחם עונשי הנע בין 12 ל-24 חודשי מאסר בפועל.

כפי שציינתי, ככל שהיה נקבע מתחם עונשי אחד, הרי שהיה נקבע מתחם הקרוב מאוד לעתירת המאשימה.

גזירת העונש בתחומי המתחם

20. במסגרת גזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 יא' לחוק).

לקולא נתתי דעתי לגילו הצעיר של הנאשם, לעברו הפלילי הנקי, ולעובדה שהוא עתיד לרצות עונש מאסר בפעם הראשונה בחייו. הנאשם הודה במיוחס לו, קיבל אחריות על מעשיו וחסך זמן שיפוטי יקר, בשים לב למספרם הרב של עדי התביעה.

לחומרא נתתי דעתי להרשעותיו של הנאשם בתחום התעבורה, לעובדה שהנאשם ביצע את העבירות בתקופה בה היה תלוי ועומד נגדו מאסר מותנה בר הפעלה, שריבוי העבירות בהן הורשע הפכו אותו לחב הפעלה. נוסף על כך לא ניתן להתעלם מהצדדים השליליים שעלו מתסקירי שירות המבחן, מהם עלה, בין היתר, שנכונותו של הנאשם לשפר דרכיו הינה מילולית בלבד; הנאשם ניתק קשר עם שירות המבחן; הנאשם התחמק מלמסור בדיקות שתן, וכאשר כבר מסר בדיקות שתן נמצאו בהן שרידי סם; הנאשם נעדר מחלק מהמפגשים, ואיחר להגיע למפגשים אחרים; הנאשם לא עמד בכללי הקבוצה הטיפולית, עד אשר הוחלט להפסיק את השתתפותו בה. לאורך תקופה ארוכה בה מצאתי לתת לנאשם הזדמנות להשתלב בהליך טיפולי, המשיך הנאשם להשתמש בסמים, ונעדר מהמפגשים, על אף שהוזנה על ידי שירות המבחן ועל ידי בית המשפט בדבר ההשלכות שיכול ויהיו להתנהגותו זו והשפעתה על העונש שייגזר עליו.

21. נסיבותיו האישיות של הנאשם אינן כה קשות. לנאשם זוג הורים וחמישה אחים שהוגדרו כנורמטיביים, שהקשר עימם חיובי. הרקע לביצוע העבירות הוא כלכלי, רצון בגריפת רווחים מהירים ובהשגת עצמאות כלכלית. לא מצאתי ליתן משקל כלשהו למצבו הרפואי של הנאשם, שהינו תולדה של התאונה שנגרמה כתוצאה מנהיגתו המסוכנת.

22. לאחר מכלול הנתונים מצאתי למקם את עניינו של הנאשם באמצע המתחמים העונשיים לגזור עליו עונש אחד.

סוף דבר

23. לאחר שנתתי דעתי למתחמי הענישה שקבעתי, בין אם בנוגע לעבירות גניבת כלי הרכב, ובין אם בנוגע לעבירות הקשורות לנהיגה הפראית ברכב הגנוב, למיקומו של הנאשם בתוך המתחמים, בהתאם למכלול השיקולים עליהם עמדתי לעיל, אלו לקולא, ואלו לחומרא, מצאתי שיש לגזור על הנאשם, בכל הנוגע לגניבת כלי הרכב, עונש חמור פחות מהעונש שהוטל על יזן (42 חודשי מאסר), שהיה אחד משני הנאשמים הדומיננטיים באירוע, ועונש החמור מהעונש שהוטל על אפנאן (22 חודשי מאסר), נוכח העובדה שאפנאן לא פרצה בפועל ולא נהגה על כלי הרכב הגנובים. נוסף על כך, בניגוד לנאשם, עברה אפנאן הליך שיקומי. ואולם, בניגוד ליזן ולאפנאן, במעשיו של הנאשם טמונה חומרה יתרה עקב נהיגתו הפראית, שגרמה לנזק משמעותי, ויכולה הייתה לגרום לנזק כבד אף יותר.

נוכח כל האמור, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל למשך 42 חודשים.

אני מורה על הפעלת מאסר מותנה של 6 חודשים שנגזרו על הנאשם במסגרת תת"ע (פ"ת) 11093-04-16.

המאסר המותנה יופעל במצטבר לעונש המאסר שנגזר על הנאשם בתיק זה, כך שסך הכול ירצה הנאשם עונש מאסר לתקופה של 48 חודשים, בניכוי הימים בהם שהה במעצר: 17.8.2019-29.9.2017.

ב. מאסר למשך 24 חודשים אותו לא ירצה הנאשם, אלא אם יעבור בתוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו ממאסר על עבירה שעניינה גניבת כלי רכב.

ג. מאסר למשך 12 חודשים אותו לא ירצה הנאשם, אלא אם יעבור בתוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו ממאסר על עבירת רכוש מסוג פשע.

ד. מאסר למשך 6 חודשים אותו לא ירצה הנאשם, אלא אם יעבור בתוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו ממאסר על עבירת רכוש מסוג עוון, או עבירה של קשירת קשר לפשע, או עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה.

ה. קנס בסך 20,000 ₪ או 8 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 1.1.2020.

ו. פיצוי - פיצוי בסך 1,000 ₪ לכל אחד מהמתלוננים 1-3, וכן לנהג מונית השירות (ל.ז. 41-497-24). הפיצוי ישולם עד ליום 1.1.2020. מובהר בזאת כי כל סכום שיופקד בקופת בית המשפט ייזקף תחילה לתשלום הפיצוי והיתרה לתשלום הקנס.

לא יופקד הפיצוי עד המועד שנקבע, יישא ריבית והפרשי הצמדה החל מאותו יום ויועבר לגבייה על ידי המרכז לגביית קנסות.

בהעדר שמות ותיאור הפגיעות של יתר הנפגעים בכתב האישום, אין ביכולתי לפסוק פיצויים ליתר המעורבים.

ז. הנאשם יחתום על התחייבות כספית בסך 10,000 ₪ להימנע מביצוע אחת או יותר מהעבירות בהן הורשע וכן על כל עבירה נגד הרכוש. ההתחייבות תיחתם עד ליום 19.5.2019. לא תיחתם ההתחייבות, ייאסר הנאשם למשך 10 ימים.

ח. פסילת רישיון נהיגה - פסילה מלקבל או להחזיק ברישיון נהיגה במשך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.

24. המזכירות תעביר העתק ההחלטה לשירות המבחן.

25. ניתן בזאת צו כללי למוצגים, בהתאם להוראות כל דין.

ניתן היום, ז' אייר תשע"ט, 12 מאי 2019, בהעדר הצדדים.